

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004215

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-12-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гуцол Руслан Іванович

2. Ruslan I. Hutsol

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 22-01-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 171

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.23.21, 10.51.31, 10.51.35, 10.55.51

Тема дисертації:

1. Правове становище агрохолдингів в Україні
2. Legal status of agricultural holdings in Ukraine

Реферат:

1. Дисертацію присвячено комплексному аналізу теоретичних і практичних проблем правового становища агрохолдингів в Україні, формулюванню наукових висновків з цього питання, а також розробленню практичних рекомендацій з удосконалення відповідного законодавства. За результатами дослідження генезису правового забезпечення створення і функціонування агрохолдингів в Україні виокремлено такі етапи: перший етап (1991–2002 рр.) – становлення правового забезпечення холдингових відносин, які поширювали свою дію і в аграрній сфері; другий етап (2003–2005 рр.) – формування законодавчих засад для створення і функціонування холдингів (прийняття Господарського і Цивільного кодексів України), початок активізації процесу створення агрохолдингів за відсутності обмежень щодо організаційно-правової форми холдингової (материнської) компанії; третій етап (2006 р. – до нині) розвиток спеціального правового забезпечення холдингових відносин (прийняття Законів України «Про холдингові компанії в Україні» і «Про

акціонерні товариства»), яке визначило загальні засади функціонування холдингових компаній в Україні, а також особливості їх утворення і функціонування, обмеження функціонування холдингової (материнської) компанії в організаційно-правовій формі акціонерного товариства. Характерною рисою правового регулювання створення і функціонування агрохолдингів є використання загальної правової бази, що застосовується для врегулювання досліджуваної групи суспільних відносин. Агрохолдингом визначено договірне об'єднання агрохолдингової (материнської) компанії, якою є публічне сільськогосподарське акціонерне товариство, що має у власності контрольний пакет акцій (часток, паїв) інших сільськогосподарських підприємств, і водночас цей пакет забезпечує вирішальний вплив на їх діяльність, і безпосередньо корпоративних (дочірніх) сільськогосподарських підприємств. Виокремлено юридичні ознаки агрохолдингу: 1) агрохолдинг – договірне об'єднання підприємств; 2) особливий правовий статус агрохолдингу – не є юридичною особою, будь-які юридичні дії здійснюються через учасників об'єднання, що виступають самостійними суб'єктами; 3) особливий склад учасників агрохолдингу (агрохолдингова (материнська) компанія в організаційно-правовій формі публічного акціонерного товариства і корпоративні (дочірні) сільськогосподарські підприємства у формі сільськогосподарських товариств); 4) особливості правового статусу учасників агрохолдингу (агрохолдингова компанія (головна материнська компанія, суб'єкт організаційно-господарських повноважень) – публічне акціонерне товариство, що володіє, користується, а також розпоряджається холдинговими корпоративними пакетами акцій (часток, паїв) двох або більше корпоративних сільськогосподарських підприємств; корпоративне сільськогосподарське підприємство (дочірнє підприємство) – сільськогосподарське товариство, більше 50 відсотків пакету акцій (часток, паїв) якого, належить агрохолдинговій компанії, що забезпечує право вирішального впливу на його господарську діяльність); 5) існування відносин контролю-підпорядкування, що зумовлені наявністю в агрохолдинговій компанії можливостей контролювати корпоративні сільськогосподарські підприємства, завдяки наявності у власності контрольного пакету акцій (часток, паїв); 6) спеціалізація учасників агрохолдингу, за якої агрохолдингова компанія спеціалізується на веденні фінансово-інвестиційної та маркетингово-торговельної діяльності, а корпоративні сільськогосподарські підприємства – на здійсненні сільськогосподарського виробництва, а також переробці і зберіганні сільськогосподарської продукції. Враховуючи складну структуру агрохолдингів, виокремлено три рівні управлінських відносин, які в них виникають: 1) внутрішні управлінські відносини в холдинговій компанії; 2) внутрішні управлінські відносини в корпоративних підприємствах; 3) зовнішні управлінські відносини між холдинговою компанією та корпоративними підприємствами. У процесі правового регулювання діяльності агрохолдингів, мають вживатися заходи (як зобов'язального, так і стимулюючого характеру), спрямовані на посилення соціальної складової та підтримку розвитку сільських територій. Для цього необхідно закріпити на законодавчому рівні, зокрема у Законі України «Про агрохолдингові компанії в Україні», підвищену соціальну відповідальність таких компаній, передбачивши їх обов'язок щодо першочергового працевлаштування місцевих жителів, участі в розбудові соціальної інфраструктури сільських територій тощо) та правовий механізм їх забезпечення.

2. The dissertation is devoted to the complex analysis of theoretical and practical problems of the legal status of agricultural holdings in Ukraine, the formulation of scientific conclusions on this issue, as well as the development of practical recommendations for improving the relevant legislation. According to the results of the study of the genesis of legal support for the creation and functioning of agricultural holdings in Ukraine, the following stages are identified: the first stage (1991–2002) – the formation of legal support for holding relations, which spread in the agricultural sector; the second stage (2003–2005) of formation of legislative bases for creation and functioning of holdings (adoption of the Commercial and Civil Codes of Ukraine), the beginning of intensification of the process of creation of agricultural holdings in the absence of restrictions on organizational and legal form of holding (parent) company; the third stage (2006 – present) development of special legal support for holding relations (adoption of the Laws of Ukraine «On Holding Companies in Ukraine» and «On Joint Stock Companies»), which defined the general principles of holding companies in Ukraine, as well as features of their formation and functioning, restriction of functioning of holding (parent) company in the organizational and legal form of joint-stock company. A characteristic feature of the legal regulation of the creation and operation of agricultural

holdings is the use of the general legal framework used to regulate the studied group of public relations. The agroholding is a contractual association of the agroholding (parent) company, which is a public agricultural joint stock company, which owns a controlling stake (shares, units) of other agricultural enterprises, and this package provides a decisive influence on their activities, and directly corporate (subsidiaries) of agricultural enterprises. The legal features of an agricultural holding are singled out: 1) agroholding – a contractual association of enterprises; 2) special legal status of the agricultural holding – is not a legal entity, any legal actions are carried out through the members of the association, acting as independent entities; 3) special composition of participants of the agroholding (agroholding (parent) company in the organizational and legal form of a public joint stock company and corporate (subsidiary) agricultural enterprises in the form of agricultural companies); 4) peculiarities of the legal status of agroholding participants (agroholding company (main parent company, subject of organizational and economic powers) – a public joint stock company that owns, uses and disposes of holding corporate blocks of shares (shares, units) of two or more corporate agricultural corporate agricultural enterprise (subsidiary) – an agricultural company, more than 50 percent of the block of shares (shares, units) of which belongs to the agricultural holding company, which provides the right of decisive influence on its economic activity); 5) the existence of control-subordination relations, which are due to the presence in the agricultural holding company of opportunities to control corporate agricultural enterprises, due to the ownership of a controlling stake (shares, units); 6) specialization of agricultural holding participants, in which the agricultural holding company specializes in financial-investment and marketing-trade activities, and corporate agricultural enterprises – in the implementation of agricultural production, as well as processing and storage of agricultural products. Given the complex structure of agricultural holdings, there are three levels of management relations that arise in them: 1) internal management relations in the holding company; 2) internal management relations in corporate enterprises; 3) external management relations between the holding company and corporate enterprises. In the process of legal regulation of agricultural holdings, measures should be taken (both mandatory and stimulating) aimed at strengthening the social component and supporting the development of rural areas. To this end, it is necessary to consolidate the legislative level, in particular in the Law of Ukraine «On Agricultural Holding Companies in Ukraine», increased social responsibility of such companies, providing for their responsibility for priority employment of local residents, participation in social infrastructure of rural areas, etc.) and legal mechanism.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Гуцол Р. І. Соціальна діяльність агрохолдингів: правові аспекти. Право. Людина. Довкілля. 2019. № 10 (2). С. 45–53.
- Гуцол Р. І. Специфіка трансформацій організаційно-правової форми акціонерних товариств у сільському господарстві України: правові засади. Правове регулювання економіки. 2019. № 18. С. 153–164.
- Гуцол Р. І., Єрмоленко В. М. Переваги та недоліки агрохолдингів у контексті законодавчої корпоративізації підприємницької діяльності. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки». 2025. № 4. С. 106–111.
- Гуцол Р. І. Вплив агрохолдингів на розвиток сільського господарства України: проблеми правового забезпечення. AREA NAUKI. 2019. № 2. С. 43–50.

- Гуцол Р. І. Особливості правового забезпечення формування землекористувань агрохолдингів в Україні. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2021. № 1. С. 229–234.

Наукова (науково-технічна) продукція: досліджено правове становище агрохолдингів

Соціально-економічна спрямованість: визначені особливості правового становища агрохолдингів в Україні, надано теоретичні узагальнення з цього питання, а також практичні рекомендації з удосконалення відповідного законодавства

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0119U100830; 0124U001202

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єрмоленко Володимир Михайлович
2. Volodymyr M. Yermolenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4295-4158

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Тетяна Олександрівна
2. Tetiana O. Kovalenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7103-6209

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корнієнко Ганна Сергіївна

2. Hanna S. Korniienko

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7062-1027

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Новак Тамара Сергіївна

2. Tamara S. Novak

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2371-3014

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Міхневич Людмила Володимирівна

2. Liudmyla V. Mikhnevych

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4774-079X

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=GΥph-GOAAAAAJ>;

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57217823965>;

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/38870470>

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гафурова Олена Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гафурова Олена Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Боярчук Сергій Васильович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна